

Mottagare

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Kompetenskvittot Vuxenutbildningen

Förlag till beslut

Informationen tas emot

Sammanfattning

Projektet Kompetenskvittot startade hösten 2022 och avslutas februari 2026. Projektet är en del av ett uppdrag Tillväxtverket har från regeringen om att undersöka på vilket sätt validering kan användas för regional utveckling. I princip alla regioner i Sverige har haft egna eller gemensamma projekt inom ramen för det nationella uppdraget. Projektet har inte syftat till att antalet valideringar i sig ska öka utan just undersöka verktygets möjligheter till regional utveckling.

Det är viktigt att hålla liv i arbetet med validering och ha en kontinuerlig omvärldsspaning om vad som händer. Vuxenutbildningens Lärcentrum bör få ett konkret uppdrag att bevaka valideringsfrågor och ta initiativ till att frågan diskuteras med jämna mellanrum i det strategiska arbetet med kompetensförsörjning.

Ärendebeskrivning

Med medel från Tillväxtverket och 1:1-medel från Region Gotland har Vuxenutbildningen har ansvarat för genomförandet av projekt Kompetenskvittot med stöd från regional utveckling på Regionstyrelseförvaltningen. Formellt heter projektet ”Strukturerad validering”.

Projektet handlar om validering. Vuxenstuderanden har med sig kunskaper och erfarenheter förvärvat innan studierna, till exempel från arbetslivet. Att bli validerad innebär att man inte behöver läsa de moment i kurser man redan kan. På det viset kan utbildningen kortas, till nytta både för individ och för samhälle.

Projektet startade hösten 2022 och avslutas februari 2026. Projektet är en del av ett uppdrag Tillväxtverket har från regeringen om att undersöka på vilket sätt validering kan användas för regional utveckling. I princip alla regioner i Sverige har haft egna eller gemensamma projekt inom ramen för det nationella uppdraget. Projektet har inte syftat till att antalet valideringar i sig ska öka utan just undersöka verktygets möjligheter till regional utveckling.

Inom ramen för Kompetenskvittot på Gotland har vi haft två huvudsakliga aktiviteter. Det ena har varit att stödja Vuxenutbildningen Gotland arbetet att skapa interna strukturer för validering samt öka kunskapen om hur man kan arbeta med validering. Bland annat har utbildningar riktade till yrkeslärare, SYV och skolläring genomförts. Stöd till en enskild bransch (restaurang) har också givits inom projektet. Där har en yrkeslärare deltagit i ett nationellt framtaget metodmaterial för validering gentemot gymnasieskolans kurser inom restaurangbranschen. Det har också genomförts valideringar för blivande kockar med hjälp av det materialet.

Den andra aktiviteten har varit att sprida kunskaper om validering och dess fördelar till gotländska arbetsgivare, såväl privata som offentliga. Validering kan ges utifrån olika utgångspunkter. Vuxenutbildningen validerar alltid gentemot Skolverkets nationella ämnen och dess kurser för att om möjligt korta en utbildning. Det andra sättet kallas branschvalidering. Det används av arbetsgivare för att kartlägga kunskaper i delar av deras företag. Med den kunskapen kan sedan ett utvecklingsarbete ske som främst syftar till arbetsgivarens nytta.

I denna aktivitet har projektet arbetat nära branschorganisationen Tillväxt Gotland som bidragit med en projektanställning på halvtid under en period i projektet. Ett flertal träffar och möten har genomförts med enskilda arbetsgivare, två enkäter har följt upp dessa träffar samt en spridningskonferens med ett hundratal deltagare genomfördes hösten 2025.

Projektets resultat:

- Kunskap om valideringens möjligheter har ökat generellt hos gotländska arbetsgivare.
- Vuxenutbildningen har idag strukturer för hur validering ska genomföras.
- Samarbetet mellan Vuxenutbildningen och gotländska arbetsgivare har utvecklats. Förståelsen för varandras kulturer och förutsättningar har ökat vilket bidrar till mer träffsäkra Yrkesvuxutbildningar och utbildningar inom ramen för Lärcentrum.
- Det regionala utvecklingsarbetet har tagit in validering som ett verktyg i sitt arbete. Man vet idag mer om och när validering kan vara lämpligt.

Trots ovanstående har inte antalet genomförda valideringar ökat nämnvärt. Projektet har inte analyserat varför. Mer behöver troligen göras. Det är viktigt att hålla liv i arbetet med validering och ha en kontinuerlig omvärldsspaning om vad som händer. Vuxenutbildningens Lärcentrum bör få ett konkret uppdrag att bevaka valideringsfrågor och ta initiativ till att frågan diskuteras med jämna mellanrum i det strategiska arbetet med kompetensförsörjning.

Validering har också lyfts in i det lite mer omfattande ESF-projekt som Tillväxt Gotland just startat om att kartlägga den gotländska industrinäringens

kompetensutvecklingsbehov och erbjuda utbildningar som passar.
Vuxenutbildningen är en viktig samarbetspart i detta projekt.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse, 2026-02-20
Slutrapport kompetenskvitto

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Torsten Flemming
Utbildningsdirektör

Hanna Sällström Jonasson
Avdelningschef vuxenutbildningen